

Filozofski fakultet / Istorija (2017) / Pomoćne istorijske nauke I

Uslovljenost drugim predmetima	Nema uslovljenosti drugim predmetima.
Ciljevi izučavanja predmeta	Upoznavanje studenata sa pomoćnim istorijskim naukama.
Ime i prezime nastavnika i saradnika	Dr Dalibor Elezović; Dr Vasilj Jovović
Metod nastave i savladanja gradiva	Predavanja, vježbe, kolokvijum, domaći zadaci, konsultacije
I nedjelja, pred.	Pomoćne istorijske nauke (uvod u nastavni predmet, podjela i značaj).
I nedjelja, vježbe	Postanak i razvoj latinske paleografije, posebno u Crnoj Gori.
II nedjelja, pred.	Paleografija: pojam, zadaci, istorijski razvitak. Materija i forma rukopisa. Sredstva za pisanje.
II nedjelja, vježbe	Klasifikacija i periodizacija latinskog pisma, poseban osvrt na srednjovjekovna latinska pisma; skraćenice.
III nedjelja, pred.	Latinska paleografija.
III nedjelja, vježbe	Čitanje i paleografska analiza odabranih tekstova pisanih beneventanom, karolinom, goticom i humanistikom I.
IV nedjelja, pred.	Porijeklo i razvitak latinskog pisma u rimskoj epohi.
IV nedjelja, vježbe	Čitanje i paleografska analiza odabranih tekstova pisanih beneventanom, karolinom, goticom i humanistikom II.
V nedjelja, pred.	Pojava i razvitak srednjovjekovne minuskule.
V nedjelja, vježbe	Latinski srednjovjekovni izvori za istoriju Crne Gore (dokumenta Rimske kurije, Ljetopis Popa Dukljanina, povelje Vojislavljevića, Kotorski latinski spomenici i dr).
VI nedjelja, pred.	Beneventana, pismo papske kancelarije, karolina, gotica, humanistika.
VI nedjelja, vježbe	Čitanje i tumačenje odabranih tekstova iz latinske epigrafike; Latinski natpisi kao izvor za istoriju Crne Gore.
VII nedjelja, pred.	Skraćenice rimske epohe, srednjovjekovne skraćenice, brojevi, interpukcija, minijatura.
VII nedjelja, vježbe	Kolokvijum
VIII nedjelja, pred.	Značaj staroslovenskog jezika. Začetnici slovenske pismenosti Ćirilo i Metodije.
VIII nedjelja, vježbe	Pravopis staroslovenskog jezika i pravila čitanja.
IX nedjelja, pred.	Glagoljska i ćiriljska paleografija.
IX nedjelja, vježbe	Kanonski spomenici staroslovenskog jezika.
X nedjelja, pred.	Normalizacija i rekonstrukcija staroslovenske grafije i pravopisa.
X nedjelja, vježbe	Prezentacija domaćih (seminarskih) radova.
XI nedjelja, pred.	Staroslovenski spomenici, glagoljski i ćirilski rukopisi i natpisi.
XI nedjelja, vježbe	Čitanje i paleografska analiza odabranih primjera ćiriljske pismenosti; Najstariji ćirilski rukopisi (Miroslavljevo i Vukanovo jevanđelje).
XII nedjelja, pred.	Epigrafika.
XII nedjelja, vježbe	Dubrovački arhiv – građa pisana govornim jezikom toga doba (XII-XV v).
XIII nedjelja, pred.	Filigranologija.
XIII nedjelja, vježbe	Izvori za toponomastiku Crne Gore.
XIV nedjelja, pred.	Hronologija. Indikcija, početak godine, mjeseci i dani, gregorijanski kalendar.
XIV nedjelja, vježbe	Hronologija. Indikcija, početak godine, mjeseci i dani, gregorijanski kalendar.
XV nedjelja, pred.	Toponomastika.
XV nedjelja, vježbe	Prezentacija domaćih (seminarskih) radova.
Obaveze studenta u toku nastave	Studenti su obavezni da pohađaju nastavu, urade domaći zadatak, odrade kolokvijum i završni ispit.
Konsultacije	Dr Dalibor Elezović, kabinet 221, ponedjeljak 12-13h Dr Vasilj Jovović
Opterećenje studenta u	Nastava i završni ispit (5 sati 20min) x 16 = 85 sati i 20 min neophodne pripreme prije početka

casovima	semestra 2x (5sati i 20 min) = 10sati i 40min ukupno opterećenje za predmet 4x 30 = 120
Literatura	B. Šekularac- M. Atlagić, Pomoćne istorijske nauke, Priština 1999; V. Novak, Latinska paleografija, Beograd 1980; J.Stipišić, Pomoćne povijesne znanosti u teoriji i praksi, Zagreb 1972; S.Antoljak, Pomoćne istorijske nauke, Kraljevo 1971;B. Šekularac, Tragovi prošlosti Crne Gore, Cetinje, 1994; B. Šekularac, Dukljansko – Zetske povelje, Titograd, 1987; B. Šekularac, Razvoj pismenosti u Crnoj Gori, Cetinje, 2014.
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje	Kolokvijum(pismeno) – 40 poena. Jedan domaći zadatak – 6 poena. Prisustvo nastavi –4 poena. Završni ispit (pismeno,usmeno)– 50 poena. Završna ocjena se daje kumulativno, ko sakupi najmanje 51 poen
Posebne naznake za predmet	
Napomena	Plan realizacije nastavnog programa po tematskim cjelinama i terminima studenti će dobiti na početku semestra.
Ishodi učenja	Nakon što student položi ovaj ispit, biće u mogućnosti da: 1. Objasni cilj, podjelu i značaj pomoćnih istorijskih nauka;2. Navede značaj: latinske, glagoljske i ćirilske paleografije; 3. Tumači porijeklo, razvoj i oblike latinskog pisma od antike do humanizma; 4. Objasni nastanak i razvoj glagoljice i ćirilice, kao i da koristi istorijske izvore nastale na ovim pismima; 5. Zna najpoznatije glagoljske i ćirilske rukopise i natpise; 6. Navede i objasni značaj i praktičnu primjenu znanja iz: epigrafike, hronologije, filigranologije i toponomastike.